

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Март 2016

4(4)

Оваа публикација е произведена со поддршка од Open Society Think Tank Fund (TTF). TTF може да не се согласува или да не ги одобрува мислењата изразени во оваа публикација.

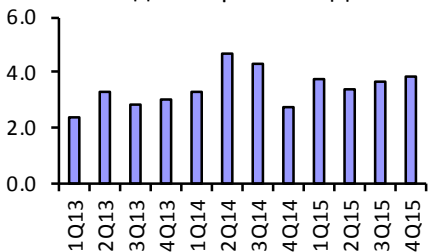

Светската економија продолжува да закрепнува, но побавно од очекуваното. Растот во развиените економии е скромн и нерамномерно распореден и таков се очекува да продолжи. Најновите показатели за Еврозоната укажуваат дека нејзината економијата не напредува според очекувањата, и покрај амбициозната монетарна програма. Сликата е поразновидна во земјите во развој. Забавувањето на кинеската економија, ниската цена на нафтата и пониските цени на клучни стоки, како и ограничувањата на производството во повеќе брзорастечки економии, и понатаму ќе го ограничуваат растот во текот на оваа и идната година. Нови економски и/или политички шокови може да придонесат за ново забавување. **Проекцијата од ММФ за глобалниот раст на БДП за 2016 година изнесува 3.4%, а за 2017 година 3.6%.**

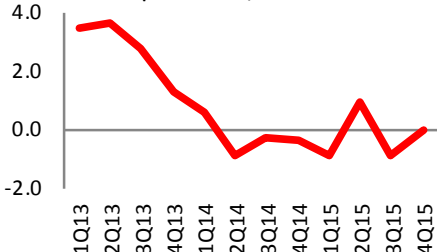
Во четвртиот квартал од 2015, Македонската економија порасна за 3.9%, додека растот за целата година изнесува 3.7%. Остварениот раст ја надминува проекцијата на Finance Think за 0.6 процентни поени. Растот на економијата беше под силен надолн притисок на политичката криза, што се забележува во стагнирањето на индустријата и бруто инвестициите. Но, интензивните капитални инвестиции на државата, рефлектирани врз еден сектор – градежништвото – кој во последниот квартал порасна за 34%, во голема мера ги неутрализираа ефектите од политичката криза. **Под претпоставка на одржување на оваа неутрализација, Finance Think ја задржува проекцијата за растот на БДП од 3.8% за 2016 година.**

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

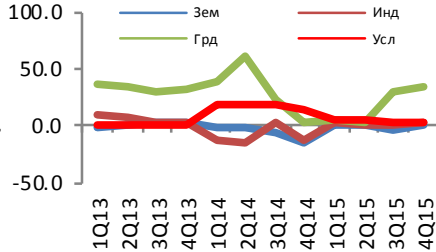
Годишен раст на БДП

Пораст на цените

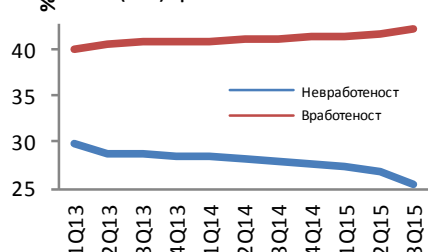
Секторски раст

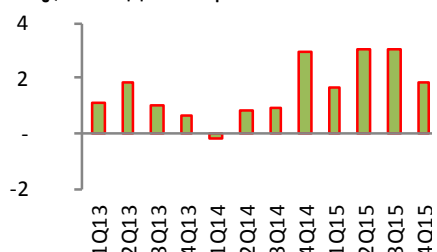
Годишен раст, %	2Q2015	3Q2015	4Q2015
БДП ЕУ 28	0.4	0.4	0.3
БДП Македонија	3.4	3.6	3.9
Годишен раст, %	2Q2015	3Q2015	4Q2015
Вкупна инфлација	0.9	(0.9)	(0.0)
Базична инфлација	0.0	0.0	0.0

ПАЗАР НА ТРУД

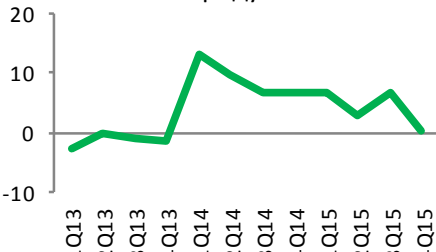
(Не)вработеност

Годишен раст на плати

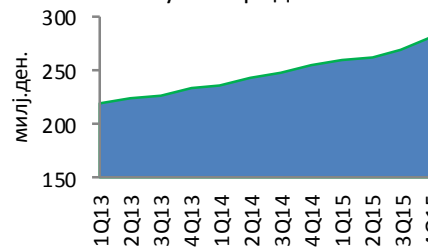
Раст на продуктивност

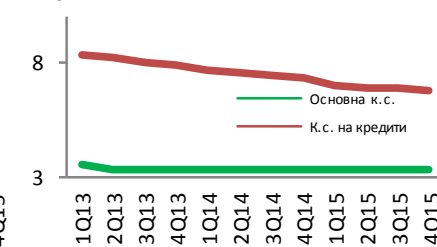
%	2Q2015	3Q2015	4Q2015
Стапка на активност (%)	41.7	42.4	42.7
Невработеност на млади (%)	46.3	48.2	47.3
Просечна нето плата (ден.)	21,940	21,871	22,286
Раст на продуктивност (%)	2.70	6.86	0.53

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

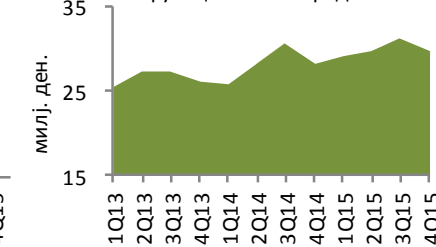
Вкупни кредити

Каматни стапки

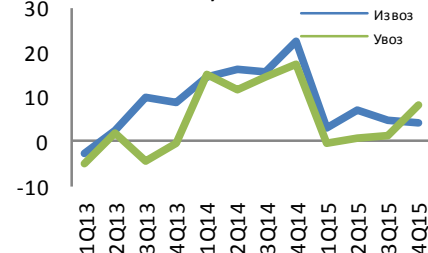
Нефункционални кредити

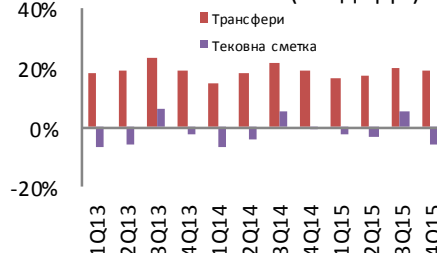
Годишен раст	2Q2015	3Q2015	4Q2015
М2	7.9%	5.0%	7.6%
Депозити	8.9%	5.7%	6.5%
Кредити	6.7%	6.0%	7.1%
МБИ-10	0.4%	-0.9%	-0.6%
Девизни резерви	20.3%	-10.2%	-7.2%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

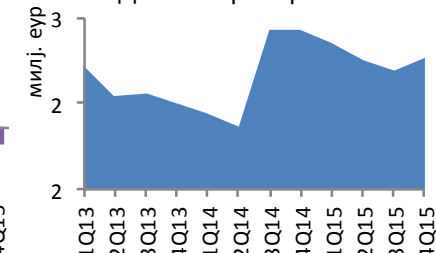
Раст, увоз-извоз

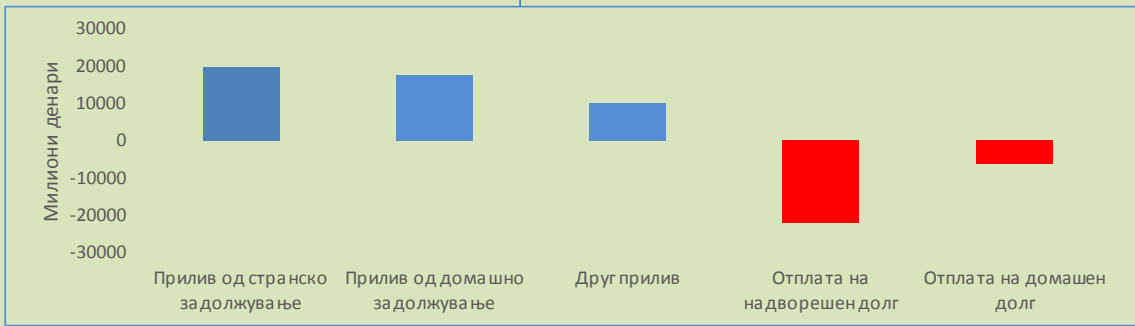
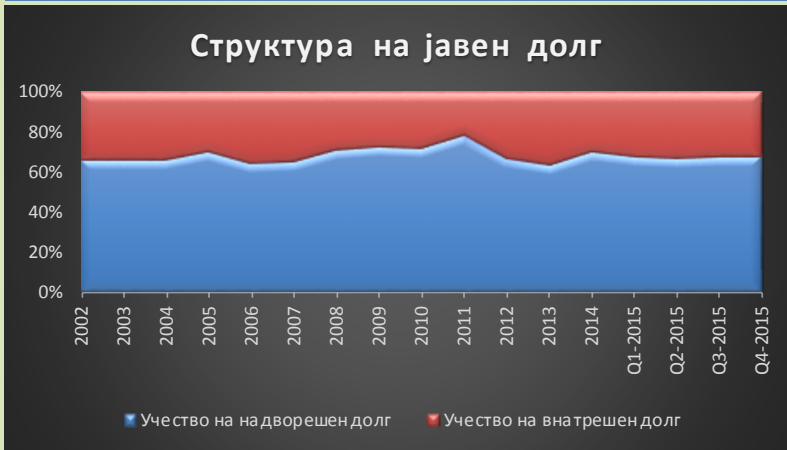
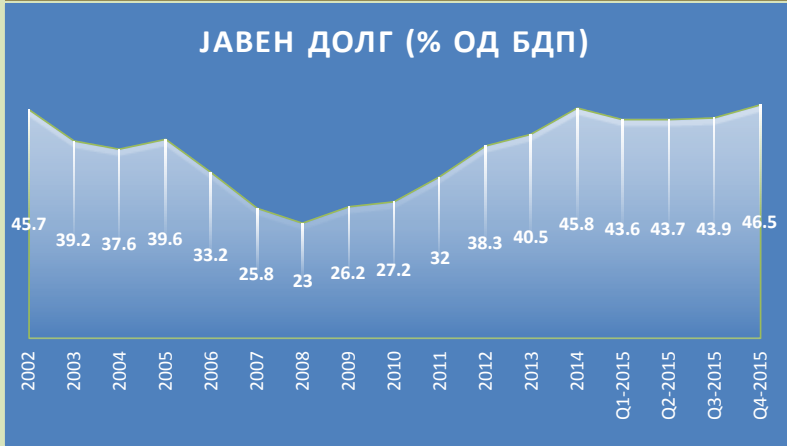
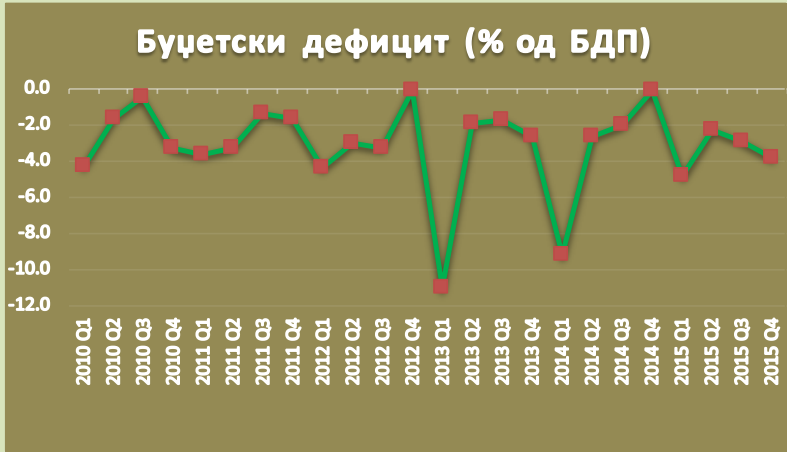
Тековна сметка (% од БДП)

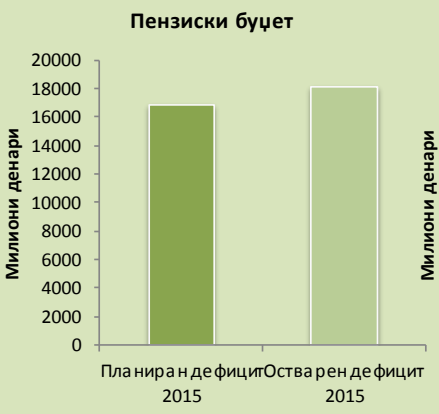
Девизни резерви

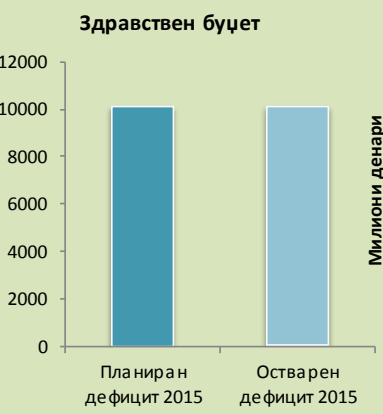
% од БДП	2Q2015	3Q2015	4Q2015
Трговско салдо	-15.2%	-16.9%	-16.9%
Приватни трансфери	16.3%	17.2%	20.3%
Тековна сметка	-2.2%	-3.6%	5.5%
Странски инвестиции	3.1%	2.0%	0.4%
Девизни кред. / вкупни кред.	38.9%	37.4%	36.9%

Во K4-2015, буџетскиот дефицит изнесуваше 3.9% од БДП, доведувајќи го дефицитот за целата 2015 година на 3.5%, исто колку и буџетската проекција.

Остварувањето на пензискиот дефицит ја надмина проекцијата за 2015 за 7.2%.

Остварувањето на здравствениот дефицит во 2015 е според проекцијата.

Како и обично, остварувањето на капиталните трошења стагнира во однос на проекцијата и во 2015 тие се реализирани во износ од 88%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-2Q/15	1-3Q/15	1-4Q/15	1-2Q/15	1-3Q/15	1-4Q/15
Енергија	2.2	2.0	0.2	(4.7)	(3.7)	(3.2)
Интермедијарни производи, освен енергија	(3.2)	(1.2)	0.2	3.7	2.8	2.9
Капитални производи	23.1	22.8	23.6	20.4	19.3	18.8
Трајни производи за широка потрошувачка	7.6	6.0	5.6	2.3	1.4	0.3
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(1.5)	0.1	4.9	(0.9)	(1.0)	(1.0)
Производство на прехранбени производи	5.0	6.3	10.4	1.4	1.1	1.1
Производство на метали	6.9	5.5	11.8	(3.4)	(3.5)	(3.2)
Производство на облека	1.8	2.8	6.7	(0.6)	(1.0)	(1.5)
Производство на неметални минерални производи	(6.5)	(0.8)	6.3	(2.3)	(3.7)	(4.7)
Производство на тутунски производи	(39.2)	(29.6)	(22.5)	(22.3)	(21.8)	(19.2)
Производство на пијалаци	2.1	4.2	13.0	6.0	4.3	2.9
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	(100.0)	(100.0)	(4.6)	(23.7)	(19.9)	(17.8)
Производство на електрична опрема	(2.7)	(3.8)	(6.0)	28.5	21.6	21.3
Производство на фабрикувани метални производи	3.5	8.2	(100.0)	3.1	1.7	0.5
Вкупно	0.8	2.5	4.9	2.0	1.7	1.8

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да ја намалиме сиромаштијата, да ги зајакнеме макро-финансиските политики и да ја унапредиме финансиската стабилност преку економски истражувања, советување и препораки за економските политики и поттикнување критичка дебата за економските процеси.

Програмски области

- Развојна економија: сиромаштија, социјална, доходна, родова, возрасна и етничка нееднаквост, невработеност, пристап до образование и здравствени услуги, регулаторно окружување, структурни реформи, и друго;
- Макро-финансии: економски раст, инвестиции, монетарна, фискална, надворешно-трговска и девизна политика и друго;
- Финансиски систем: развиеност на банкарскиот, осигурителниот, пензискиот и другите финансиски под-системи, оценка на ризиците и отпорноста на шокови на финансискиот систем, регионална и глобална финансиска интеграција и друго;

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2016 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје

+389 2 6147 630, 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk